

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА
ДАННИТЕ**Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложение за регламент на Съвета за създаване на система на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството**

(2009/C 151/03)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 286 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. за защита на физическите лица по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, и по-специално член 41 от него,

като взе предвид искането за становище в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, отправено към ЕНОЗД на 14 ноември 2008 г.,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

I. ВСТЪПИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. На 14 ноември 2008 г. Комисията прие предложение за регламент на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на Общата политика в областта на рибарството, (наричано по-нататък „предложението“). В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001⁽¹⁾ Комисията изпрати предложението на ЕНОЗД за консултация.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. за защита на физическите лица по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

2. На същата дата Комисията прие още два инструмента, влизачи в пакета за рибарството. Първо, Комисията прие съобщение относно предложението за регламент на Съвета за създаване на система на Общността за гарантиране на спазването на правилата на Общата политика в областта на рибарството. Второ, тя прие и работен документ на службите на Комисията (Оценка на въздействието), придружаващ предложението за регламент на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на Общата политика в областта на рибарството. Тези два документа съставляват, заедно с предложението, пакета, изпратен на ЕНОЗД за консултация.
3. Целта на Общата политика в областта на рибарството, както е определено в Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета от 20 декември 2002 г. относно опазването и устойчивата експлоатация на рибните ресурси в рамките на Общата политика в областта на рибарството⁽²⁾, е да гарантира, че експлоатацията на живите водни ресурси осигурява устойчиви икономически, екологични и социални условия.
4. В предложението се създава система на Общността за контрол, наблюдение, надзор, инспекции и прилагане на правилата на Общата политика в областта на рибарството.
5. ЕНОЗД изразява удовлетворението си от факта, че към него се обръщат за консултация по този въпрос и че в преамбюла на предложението фигурира позоваване на тази консултация, подобно на редица други законодателни текстове, по които е била поискана консултация с ЕНОЗД в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.
6. ЕНОЗД припомня, че на 3 октомври 2008 г. е предоставил неофициални бележки по проекта за предложение. В тези бележки той е подчертал, че правната рамка за защита на данните трябва да се разглежда не само от гледна точка на предаването и обмена на лични данни, но също и от гледна точка на събирането на тези данни.

⁽²⁾ ОВ L 358, 31.12.2002 г., стр. 59.

7. Накрая ЕНОЗД изтъква, че настоящото становище обхваща само няколко разпоредби от предложението, а именно съображения 36—38 и членове 102—108.

II. ИСТОРИЯ И КОНТЕКСТ

8. За значението на разпоредбите за защита на данните в рамките на това предложение могат да се посочат различни основания. Първо, в предложението се предвижда обработката на различни данни, които в някои случаи могат да се смятат за лични данни. Например, когато се изисква информация за идентификация на кораб, тя обикновено съдържа данни за капитана на кораба или негов представител. В някои разпоредби на предложението също така ясно се подчертава необходимостта от съобщаване на името на собственика или на капитана на кораба. В такива случаи данните не се отнасят само за кораба, но също и за подлежащи на идентификация физически лица, които изпълняват някаква функция във връзка с начина на използването на този кораб и начина, по който се гарантира спазването на правилата на Общата политика в областта на рибарството. Освен това в предложението се предвижда предаване на тези данни и обмен на информация между държавите-членки, както и с Комисията или с Агенцията на общността за контрол на рибарството. ЕНОЗД отбелязва също и че в предложението се предвижда използването на обобщени данни при някои обстоятелства. Всички тези аспекти изискват спазване на правната рамка за защита на данните.
9. ЕНОЗД изразява удовлетворението си от факта, че в предложението ясно се уточнява, че европейската правна рамка, свързана със защитата на лични данни (Директива 95/46/ЕО⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 45/2001), се прилага към обработката на лични данни, извършвана в приложение на регламента, от държавите-членки или от Комисията. Тези принципи се съдържат както в съображения 36—38, така и в членове 104 и 105.
10. Без съмнение, и както се посочва в съображенията, необходими са ясни правила за обработката на лични данни от съображения за правна сигурност и прозрачност и за гарантиране на защитата на основните права, и по-специално правото на защита на личния живот и личните данни на физическите лица.

III. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ И ПОВЕРИТЕЛНОСТ НА ДАННИТЕ

11. Член 104 от предложението засяга конкретно защитата на личните данни, докато член 105 се занимава с поверителност, професионална и търговска тайна. Първият член се занимава с общите принципи, определени в Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001, докато

последният доразвива специфичните аспекти, свързани с поверителността на обработваните данни.

12. ЕНОЗД приветства ограниченията и позоваванията, съдържащи се и в двата члена, по отношение на използването и предаването на данни на физически лица съгласно Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001.
13. ЕНОЗД би желал да отбележи във връзка с член 104, параграф 2, съгласно който *„Имената на физическите лица не се съобщават на Комисията или на друга държава-членка, с изключение на случаите, когато такова съобщаване е изрично предвидено в настоящия регламент или е необходимо за целите на предотвратяване или преследване на нарушения или проверка на предполагаеми нарушения. Данните, посочени в параграф 1, не се предават, освен ако са обобщени заедно с други данни във форма, която не позволява прякото или непрякото идентифициране на физически лица.“* На първо място ЕНОЗД смята, че настоящата редакция на член 104, параграф 2 ненужно ограничава обхвата на защитата. В текста следва да се изясни, че защитата не се отнася само за предаването на имената на физически лица, но също и на други лични данни⁽²⁾. Поради това ЕНОЗД отправя искане формулировката да бъде преработена, за да бъде отразен този аспект. Освен това ЕНОЗД би предложил също да се измени второто изречение на параграфа, което да се чете, както следва: *„Данните, посочени в настоящия член ...“*, за да има повече последователност, тъй като позоваването на параграф 1 е позоваване предимно на правната рамка на Общността за защита на лични данни.
14. Член 105 се занимава с поверителност и професионална и търговска тайна. Тази разпоредба се прилага независимо от това дали данните могат или не могат да се смятат за лични данни. Параграфи 1—3 явно имат за цел да определят общите принципи за поверителност, докато параграф 4 е предназначен да предостави допълнителна защита в някои случаи, въпреки че предметът на този параграф не е напълно ясен. ЕНОЗД откри голямо подобие между член 105, параграф 4, буква а) от предложението и член 4, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията, които бяха подробно анализирани от ЕНОЗД⁽³⁾. Член 4, параграф 1, буква б) от този регламент беше широко критикуван като двусмислен по отношение на конкретната връзка между достъпа до документи и правото на личен живот и защитата

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни, ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽²⁾ В член 2, буква а) от Директива 95/46/ЕО това се определя като „всяка информация, свързана с идентифицирано или подлежащо на идентификация физическо лице“. Това включва напр. информация относно поведението на дадено лице и всички мерки, предприети по отношение на дадено лице.

⁽³⁾ Вж. напр. Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията, 30 юни 2008 г., на уебсайта на ЕНОЗД.

на лични данни. Този член също така беше оспорен пред Първоинстанционния съд⁽¹⁾. В момента има висяща жалба на основание прилагане на правото пред Съда на ЕО⁽²⁾. ЕНОЗД приканва законодателя на Общността да изясни член 105, параграф 4 на предложението по отношение на предвидените вреди, които биха довели до противоречие със защитата на личните данни в контекста на Общата политика в областта на рибарството, и по отношение на последиците за публичния достъп или други съответни случаи, обхванати от тази разпоредба.

15. ЕНОЗД предлага законодателят на Общността да изясни също и връзките между член 105, параграф 4 и член 105, параграф 6. Въпреки че единият от тях изглежда свързан с публичния достъп и неговите евентуални ограничения, а другият — с по-нататъшни правни действия и процедури, предвид използваната формулировка разграничението не е ясно. Следва да се даде допълнително пояснение.
16. Без да се засяга приложимостта на Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001, ЕНОЗД приема, че могат да се допускат изключения и да се налагат ограничения във връзка със защитата на личните данни в съответствие с член 13 от Директива 95/46/ЕО⁽³⁾. Въпреки това ЕНОЗД би желал законодателят на Общността да посочи конкретните случаи, в които могат да допускат такива изключения, и да поясни в кои ситуации данните могат да се използват по този начин, ако това би било уместно в настоящия контекст.

IV. НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРОННА БАЗА ДАННИ

17. Член 102, параграф 3 от предложението гласи: „Държавите-членки изграждат компютъризирана база данни за целите на системата за проверка, посочена в параграф 1, съобразена с принципите, гарантиращи високо качество на данните в компютъризирани бази данни“⁽⁴⁾. ЕНОЗД установява с удовлетворение, че член 102 от предложението прилага принципа за качество на данните⁽⁵⁾, когато държавите-членки създават компютъризирана база данни, позволяваща идентифицирането на риболовни кораби или оператори, за които редовно се установяват несъответствия в данните, както и коригиране на въведени погрешни данни.
18. Първият пример за прилагането на принципа за качество на данните са необходимите характеристики на компютъризираната система. Съгласно член 102, параграф 1, компютъризираната система включва: процедури за проверка на качеството на всички записани данни в съответствие с регла-

мента; кръстосани проверки, анализ и проверка на всички записани данни в съответствие с регламента; процедури за проверка на спазването на сроковете за предаване на всички записани данни в съответствие с регламента. Друг пример за прилагането на принципа за качество на данните: в член 102, параграф 2 се посочва, че системата за проверка трябва да дава възможност за незабавно откриване на несъответствия между свързани данни и за предприемането на ответни мерки. Според ЕНОЗД, предприемане на ответни мерки означава заличаването на несъответствията и остарелите данни. Ето защо следва да се въведе автоматична проверка на срока на съхранение на данните, за да се гарантира, че несъответствията не остават в системата.

19. Друга причина, поради която се набляга на спазването на принципа за качество на данните може да бъде открита в член 103, който се занимава с предаването на данни от компютъризираната база данни. В този член се посочва, че Комисията има пряк достъп в реално време и без предварително уведомяване до компютъризираната база данни на всяка държава-членка. Целта на този достъп е да се даде възможност на Комисията да контролира качеството на данните.
20. Въпреки това, в член 103 се посочва също и че на Комисията се осигурява възможност да прехвърля в собствените си системи такива данни за произволен период от време и произволен брой кораби. Във връзка с това ЕНОЗД приканва законодателя на Общността да обмисли въвеждането на допълнителни правила по отношение на контрола над информацията, прехвърляна от служителите на Комисията, което ще бъде в съответствие с конкретната цел на регламента. Подобен достъп до информация следва да бъде съобразен с ограниченията на самия регламент.
21. Един допълнителен елемент, който следва да се вземе предвид във връзка с това, се отнася до факта, че не се споменава конкретен период на съхранение на данните, съдържащи се в компютъризираната база данни. Въпреки това, в член 108 на предложението се предвижда компютъризираната база данни да бъде част от базите данни, въведени в зоните с ограничен достъп на националните уебсайтове. За тези зони с ограничен достъп се предвижда период на съхранение (минимум 3 години). Като се вземат предвид бележките по-долу относно периода на съхранение на данните в зоните с ограничен достъп на националните уебсайтове (глава V по-долу) законодателят на Общността следва да предвиди и правила по отношение на срока на съхранение на данни на национално равнище, които следва да се съхраняват само за периода, необходим за постигане на целите на настоящия регламент, след което да се заличат. Тази разпоредба би следвало да съответства на член 6, буква д) от Директива 95/46/ЕО и член 4, буква д) от Регламент (ЕО) № 45/2001.

⁽¹⁾ Решение от 8 ноември 2007 г., Bavarian Lager/Комисия, T-194/04. Има други две все още висящи дела по същия въпрос.

⁽²⁾ Висящо дело C-28/08 P, Комисия/Bavarian Lager, ОВ С 79, 29.3.2008 г., стр. 21.

⁽³⁾ Вж. също член 20 на Регламент (ЕО) № 45/2001.

⁽⁴⁾ Коригиран текст поради очевидна грешка („... is applicable“).

⁽⁵⁾ Вж. по-общо член 6 на Директива 95/46/ЕО.

22. Освен това в случаи като този, Комисията ще обработва данни (понякога лични данни), което би довело до прилагане на Регламент (ЕО) № 45/2001 към подобни операции по обработка. Контролът на Комисията над

използването на тези данни от нейните служби може да доведе до необходимостта от предварителна проверка от страна на ЕНОЗД в съответствие с член 27 от Регламент (ЕО) № 45/2001⁽¹⁾. ЕНОЗД приканва Комисията да обмисли евентуалната необходимост от нотифициране на системата за предварителна проверка.

V. НАЦИОНАЛНИ УЕБСАЙТОВЕ

23. Член 106 се отнася до създаването на официален уебсайт от всяка държава-членка, достъпен чрез интернет и състоящ се от зона със свободен достъп и зона с ограничен достъп. По отношение на зоната с ограничен достъп на уебсайта, член 108 от предложението определя принципите, свързани със: списъците и базите данни, които се съдържат в нея (параграф 1); директен обмен на информация с други държави-членки, Комисията или определен от нея орган (параграф 2); достъпа от разстояние, предоставен на Комисията и на определения от нея орган (параграф 3); потребителите в държавите-членки или в Комисията или определения от нея орган, които имат достъп до данните (параграф 4) и периода на съхранение (минимум три години) на данните (параграф 5).
24. ЕНОЗД би желал да обърне внимание на законодателя на Общността на членове 25 и 26 от Директива 95/46/ЕО, които се отнасят до предаването на лични данни на органи на трети държави. Член 108, параграф 2 от предложението предвижда всяка държава-членка да изгради в зоната с ограничен достъп на своя уебсайт национална информационна система за рибарството, която дава възможност за директен обмен на информация по електронен път с други държави-членки, Комисията или определен от нея орган, както е посочено в член 109. Член 109 обаче не посочва списък на определени потребители, а подчертава, че административните органи, които отговарят за прилагането на настоящия регламент в държавите-членки, сътрудничат помежду си, с органите на трети държави, с Комисията и определения от нея орган, за да осигурят спазването на настоящия регламент.
25. ЕНОЗД смята, че съществува известно несъответствие между съдържанието на член 108, параграф 2 и член 109 по отношение на органите на трети държави. Първо, посочва се, че органите на трети държави си сътрудничат с държавите-членки, но в член 108 липсва позоваване на тях. Второ, ЕНОЗД би желал да подчертае, че ако в рамките на това сътрудничество се предвижда предаване на данни на трети държави, трябва да се спазват членове 25 и 26 от Директива 95/46/ЕО, особено изискването третата държава да гарантира достатъчна степен на защита.
26. По отношение на достъпа от разстояние (параграф 3), предоставен на служителите на Комисията, ЕНОЗД приветства факта, че той се основава на електронни сертификати, генерирани от Комисията или определения от нея орган.

⁽¹⁾ Член 27, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 45/2001 предвижда предварителна проверка на „операции по обработка, които поради своето естество, обхват или цели има вероятност да представляват специфични опасности за правата и свободите на субектите на данни“. Член 27, параграф 2 посочва редица ситуации, включително а) обработка на данни, свързани с предполагаеми престъпления, и б) операции по обработка, които са предназначени за оценка на поведението на дадено лице.

27. ЕНОЗД приветства уточнението в параграф 4, че потребителите на данните са обвързани с принципа на ограничаване в рамките на целта и правилата за поверителност. Това става, като достъп до данните се предоставя само на конкретни потребители, упълномощени за тази цел, и като се ограничава достъпът до данните, от които те се нуждаят, до необходимото за изпълнение на техните задължения и извършване на дейности за осигуряване на съответствие с общата политика в областта на рибарството.
28. ЕНОЗД смята, че периодът на съхранение (параграф 5) следва да се посочи по-точно, като се определи максимален период за съхранение (а не само минимален). Освен това законодателят на Общността би могъл също така да обмисли въпроса за определяне на минимален набор от правила с цел осигуряване на оперативна съвместимост и други аспекти на сигурност на системата, евентуално съгласно механизмите, посочени в предложението (член 111). Тази бележка е свързана и с точка 21 от настоящото становище относно съхранението в рамките на компютризираната база данни (вж. по-горе).

VI. КОМИТОЛОГИЯ

29. Няколко члена от предложението препращат към член 111 от него, който прилага процедура на комитети (при Комитета по рибарство и аквакултури — комитология). Въпреки че някои от позоваванията на член 111 в цялото предложение се отнасят до технически аспекти, има и други, които са свързани със защитата на данните. Например:
- Член 103 относно предаването на данни предвижда държавите-членки да осигурят на Комисията, по всяко време и без да е необходимо предварително уведомяване, пряк достъп в реално време до компютризираната база данни, посочена в член 102. На Комисията се осигурява възможност да прехвърля в собствените си системи такива данни за произволен период от време и произволен брой кораби. Подробните правила за прилагането на тези членове, по-специално за създаването на стандартизиран формат за прехвърляне на данните, посочени в член 102, се приемат в съответствие с комитологията:
 - Член 109 предвижда административното сътрудничество на държавите-членки (помежду им и с Комисията) да се приема съгласно комитологията,
 - Друго позоваване на комитологията се съдържа в член 70 относно списъка на инспекторите на Общността, който се изготвя от Комисията.

30. ЕНОЗД разбира, че прилагането на тези членове зависи от приемането на специални правила, съгласно процедурата, предвидена в член 111 от предложението. Като се има предвид въздействието, което тези подробни правила могат да имат върху защитата на данните, ЕНОЗД очаква да бъде консултиран преди приемането на тези подробни правила.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

31. ЕНОЗД взема предвид инициативата за създаване на система на Общността за контрол, наблюдение, надзор, инспекции и прилагане на правилата на Общото политика в областта на рибарството.

32. ЕНОЗД приветства направеното в настоящото предложение позоваване на личния живот и защитата на данните. Въпреки това, съществува необходимост от някои изменения, както бе обяснено по-горе, с цел да се посочат ясни изисквания, както за държавите-членки, така и за Комисията, за да се обхванат свързаните със защита на данните аспекти на системата.

33. Бележките в настоящото становище, които следва да се вземат предвид, включват:

— преработка на член 104, параграф 2 с цел в него да се включат всякакви лични данни, а не само имената на физически лица,

— преработка на член 105, параграфи 4 и 6 относно поверителност, професионална и търговска тайна, така

че да се изяснят конкретните случаи, в които се прилагат тези параграфи,

— включване на допълнителни правила в член 103 по отношение на контрола на информацията, прехвърляна от служители на Комисията,

— определяне на конкретен период за съхранение на данните в националните електронни бази данни и в националните уебсайтове,

— спазване на процедурите за предаване на лични данни на трети държави,

— консултиране на ЕНОЗД при използване на процедурата, посочена в член 111.

Съставено в Брюксел на 4 март 2009 година.

Peter HUSTINX

Европейски надзорен орган по защита на данните